

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Türkiye, bereketli topraklarına, güçlü çiftçilik geleneğine ve büyük tarımsal üretim kapasitesine rağmen çiftçisinin üretmekte zorlandığı bir Ülke hâline getirilmiştir.

Mazot, gübre, yem, tohum, ilaç, elektrik, sulama ve işçilik maliyetleri üreticinin sırtında her geçen gün ağırlaşırken çiftçinin ürettiği ürünün fiyatı aynı ölçüde artmamaktadır.

Üretici tarlada kazanamazken tüketicinin pazarda ürüne ulaşamaması, tarım politikalarındaki yapısal sorunun en açık göstergesidir.

Bir tarafta emeğinin karşılığını alamayan çiftçi, diğer tarafta yüksek fiyat nedeniyle meyveyi, sebzeyi, eti ve sütü yeterince tüketemeyen Vatandaş vardır. Bu tablonun ortasında ise üreticiden ucuza alıp tüketiciye pahalı satan bir sistem büyümektedir.

Türkiye'nin gıda güvenliğini ithalata, çiftçisinin kaderini hava şartlarına ve piyasa spekülasyonlarına bırakan bir tarım anlayışı sürdürülebilir değildir.

Bu bağlamda;

- 1) 2026 yılı itibarıyla Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı aktif çiftçi sayısı kaçtır?
- 2) Son on yılda tarımsal üretimi tamamen bırakan çiftçi sayısı kaçtır?
- 3) Son on yılda ekilmeyen veya üretim dışına çıkan tarım arazilerinin toplam büyüklüğü ne kadardır?
- 4) 2026 yılında çiftçinin kullandığı mazot, gübre, yem, tohum ve tarım ilacının maliyeti bir önceki yıla göre yüzde kaç artmıştır?
- 5) Tarımsal desteklerin üretim maliyetlerindeki artış karşısında yetersiz kaldığı Bakanlığınız tarafından kabul edilmekte midir?
- 6) Çiftçiye verilen desteklerin üretim başlamadan önce ödenmesini sağlayacak kalıcı bir sistem kurulacak mıdır?
- 7) Tarımsal sulamada kullanılan elektrik için özel ve düşük tarifeli bir sistem oluşturulması planlanmakta mıdır?
- 8) Elektrik borcu nedeniyle tarımsal sulama imkânı kısıtlanan çiftçi sayısı kaçtır?
- 9) Çiftçilerin kamu bankalarına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan toplam borcu ne kadardır?

- 10) Borcu nedeniyle traktörü, tarlası, hayvanı veya diğer üretim araçları haczedilen çiftçi sayısı kaçtır?
- 11) 2026 yılında kuraklık, don, dolu, aşırı sıcaklık ve diğer doğal afetler nedeniyle zarar gören tarım alanlarının toplam büyüklüğü ne kadardır?
- 12) Bu zararlar nedeniyle üreticilere bugüne kadar toplam ne kadar ödeme yapılmıştır?
- 13) Türkiye'nin stratejik tarım ürünlerinde ithalata bağımlılığını azaltmaya yönelik somut hedefleriniz nelerdir?
- 14) Çiftçinin ürününü maliyetinin altında satmasını engelleyecek bir taban fiyat ve alım garantisi mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?
- 15) Üreticiden tüketiciye kadar oluşan fiyat farklarının hangi aşamalarda ortaya çıktığı Bakanlığınız tarafından düzenli olarak takip edilmekte midir?
- 16) Bir ürün tarladan birkaç liraya çıkarken market rafında katlanarak pahalaniyorsa Bakanlığınız bu fiyat zincirinin neresinde müdahale etmektedir?
- 17) Gençlerin tarımdan uzaklaşmasını önlemek ve genç çiftçilerin köylerinde üretim yapmasını sağlamak amacıyla yeni bir destek programı uygulanacak mıdır?
- 18) Mevcut politikalar devam ettiği takdirde önümüzdeki beş yılda çiftçi sayısının ve ekili tarım alanlarının hangi seviyeye düşeceği öngörülmektedir?